

æglæggende høner skal kunne tåle et liv på et ståltrådsnet, eller, som i Skotland, hvor man forsøger at klonе køer til at producere mere proteinholdig frem for fedtholdig mælk, fordi EU's afregningssystem er begyndt at honorere et højt proteinindhold.

Bagsiden af medaljen er blandt andet, at generne for de egenskaber, som vi senere vil få brug for, forsvinder, f.eks. de sociale egenskaber, som vi vil få brug for, når dyrene skal lukkes ud af fikseringen i små bure og båse til mere plads, til halmstrøelse og til at komme ud at se solen. Og kloning i forbindelse med gensplejsning er en kombination, der kan forcere genudvælgelsen og dermed også forcere gentabet.

Og frihed for forskningen har hidtil betydet pesticider og gensplejsning og kunstgødning, og hovedparten af landbrugsforskningen er målrettet mod en bioteknologisk og kemisk udvikling af jordbruget.

Universiteternes afhængighed af den private firmafinansiering af forskningen gør også, at forskerne må indrette sig på, hvilke typer forskning det er muligt at få finansieret. Der er derfor i høj grad grund til at sætte spørgsmålstegn ved, hvor fri forskningen i Danmark egentlig er.

Andre forskere ser gensplejsning og kloning som en sport og som en fjer i hatten for sig selv og den institution, som de arbejder på. Men Niels Bohr vidste og viste derefter, at en forsker kan tage fejl, for forblændet af sine kolber og reagensglas og af mangel på overskud til at følge med i, hvad der foregår ude omkring, og på grund af ærgerrighed og andres kolde, overlagte udnyttelse var han med til at udvikle den atombombe, som derefter blev anvendt.

Jeg mener altså, at der skal andet end såkaldt forskningsfrihed til at styre udviklingen. Men andre, f.eks. genetikprofessor Torben Greve, holder sig ikke tilbage fra i Landsbladet at sige:

»Jeg vil kalde det berufsforbud, hvis politikerne vil standse Foulumforsøget med at klonе en kalv, og hvis det sker, er det første gang politikerne kommer med et direkte ønske om at styre forskningen.«

Jeg mener, at det er vores ansvar som politikere i dag at finde en løsning, der ikke blot tillader forskerne at udforske de emner, som de føler behov for at forske i, men også forhindrer, at den viden, som forskerne giver os, automatisk bliver anvendt i praksis. Forskerne har nemlig ingen ret til at bestemme, hvilke teknikker samfundet skal tillade bliver benyttet, heller ikke, selv om virksomhederne betaler for det.

Det er et spørgsmål, der helt skal afgøres i en demokratisk proces.

Og så nogle kommentarer til det konkrete dagsordensforslag, som jeg er medforslagsstiller til:

For det første har forskningsfriheden og for det andet har den demokratiske proces bestemt, at vi ikke vil acceptere klonede dyr, og den store øvelse går ud på at anbringe vandtætte skotter mellem de to principper, så overholdelse af det ene princip ikke fører til en glidebane, der krænker det andet.

Forskerne har bedt os om at sikre, at de kan gøre sig erfaringer med omprogrammering af ægceller, for forskerne vil gerne have mulighed for at flytte cellekernen med generne fra dyrs kropsceller, altså de somatiske celler, over i ægceller, der er tømte for indhold, fordi den udviklingsproces, som en ægcelle er programmeret til at sætte i gang, på mange måder indeholder svar på nogle af livets store gåder, og indsættelsen af gener fra kropsceller i tømte ægceller kan være med til at franarre ægcellerne nogle af deres hemmeligheder. Og der er i dag forskellige teknikker til at omprogrammere ægceller, og generelt vil jeg sige, at så længe forskerne holder det in vitro, altså i et reagensglas, kan det gå an.

Og forskerne siger videre – det hævdede i hvert fald nogle af dem på høringen – at det er nødvendigt at sætte disse omprogrammerede ægceller ind i voksne rugemødre dyr for at kunne følge det videre forløb og gøre nogle erkendelser, og det vil vi i Enhedslisten også gerne være med til at give forskerne frihed til at gøre, men så skal det også være slut. Vi vil ikke have noget færdigt produkt eller noget færdigt dyr, altså en levende klon, ud af det, og det, der er lagt op i den dagsorden, som vi er medforslagsstillere til, er, at der skal foregå en abort, inden fosteret er selvstændigt, færdigudviklet og levedygtigt.

Men som det også har været nævnt af nogle af de andre ordførere, er det klart, at vi så har et problem med at sætte grænsen, for hvornår skal det ske, og hvordan og til hvilke formål er det acceptabelt at tage det skridt at sætte en sådan ægcelle ind i et rugedyr? I praksis vil vi benytte os af Det Ethiske Råd til at få sat den konkrete grænse i netop disse spørgsmål.

Det er altså i orden, at forskerne anvender de cellemetoder i deres forskning, som man også anvender til at skabe kloner, men der må ikke komme nogen færdige, levende dyrekloner ud af det.